

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Brevis Et Vtilis Commentarivs In Priorem Epistolam Pauli
ad Corinthios, & in aliquot capita secundæ**

Melanchthon, Philipp

Vitebergæ, 1561

VD16 M 2618

Conuenientibus uobis in Ecclesia audio Schismata inter uos esse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36296

bus maximis piam meditationem adhibeat.

σωφροδύωρ ὑμῶρ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀκωχίσματα ἐν ὑμῖρ ὑπάχαρ.

*Conuenientibus uobis in Ecclesia
audio Schismata inter uos
esse.*

Dicitur est supra, Deum uelle, ut fiant honesti congressus publici, in quibus sonet uox Euangelij, & neruum nostrorum congressuum esse cœnam Domini, quia uult Deus Ecclesiam conspici & audiri, ut filius in toto genere humano agnoscat, & nota sint beneficia, quæ propter filium generi humano donantur. Hos igitur publicos congressus hic ordinat Paulus. Et quomodo eos ordinet, & quomodo discesserit ab hac forma Pauli recentior ætas, postea dicemus.

Prius admonendus est lector de hoc dicto: Oportet hæreses esse. Nota sit doctrina ex alijs manifestissimis testimonijs, Deum non esse causam peccati, nec uelle nec adprobare, nec efficere nec adiuuare peccata, iuxta illud: Deus non uolens

1 5 impie

I. EPISTOLA AD

Impietatem tu es. Nec in Deo sunt con-
tradictoriae uoluntates, quia uerax est. Et
Iohan: 8, dicitur: Cum mendacium lo-
quitur, ex proprijs loquitur,

Ex his fundamentis, quæ sunt uerissi-
ma & firmissima, sumatur interpretatio di-
cti: Oportet hæreses esse. Nequaquam
enim intelligenda est necessitas aliter, nisi
de necessitate consequentiæ, scilicet, quia
cum Diabolus ardens odio filij Dei, non
desinat turbare Ecclesias, & leuia ingrua
facile impellat, non cessant causæ horri-
bilium dissidiorum. Ita sequitur, ut mul-
tæ oriuntur hæreses, etiamsi Deus uerè his
furoribus irascitur, & nequaquam necesse
est uoluntates humanas eis implicari. Sed
prij inuocantes Deum, & ueritatem qua-
rentes, possunt eas uitare, sicut hic quoque
significat Paulus discrimina uoluntatum
esse: Talibus signis inquit discernuntur
Synceri à fucatis. Synceri amant uerita-
tem, & constanter eam retinent. Alij leues,
aut ambitiosi aut auari facilè impelluntur,
ut noua dogmata amplectantur.

Hac uera admonitione de dicto Pauli
hoc loco contenti simus. Nunc uideamus
quomodo cœnam Domini ordinet.

Primum

Primum uult esse communem, & prohibet particulares cœnas in uno loco. Fuit igitur una communis cœna, & non unus oblatio. Quare hoc testimonio improbari consuetudinem priuatæ Missæ postea natam, manifestum est.

Postea uult addi concionem. Ideo inquit: Quoties editis panem hunc, et hoc poculum bibitis, mortem Domini annunciate.

Tertio uult omnes adferre pœnitentiam, & prohibet manducationem fieri ab ijs, qui perseverant in delictis contra conscientiam, Ideo inquit: Qui indignè manducat, reus est corporis & sanguinis Domini. Item, Probet homo seipsum, & sic de pane manducet, & de poculo bibat. Cum enim hæc cœna nominetur, & sit ritus noui testamenti, id est, nouæ promissionis obli-gnatæ morte filij Dei, & sit testimonium remissionis peccatorum, nec remittantur peccata perseveranti in delictis contra conscientiam, & contemnentem remissionem, manifestum est, contemni hoc testimonium remissionis à talibus.

Itaq;

I. EPISTOLA AD

Itaq; sciant bonæ mentes, quid sit indignè manducare, & qualis exploratio requiratur.

Digne manducat, qui mortem Dei cogitans, agnoscit iram Dei aduersus nostra peccata, & agit pœnitentiam, & simul agnoscit placatam esse iram Dei, & remitti peccata propter filium, & hanc mirandam promissionem Dei esse nouum testamentum, confirmatum morte filij Dei, & hac consolatione erectus, credit se recipi, & placere Deo, & hunc ritum status testimonium esse huius beneficij diuini.

Requiritur ergo & hæc scrutatio: An sit in nobis malum propositum, an sit pœnitentia, an sit fides, qua remitti nobis peccata nostra statuamus, & an hac consolatione erecti ad Mediatorem accedamus.

Cæterum nota sit doctrina communis, quæ peccata sint in Sanctis in hac uita, quæ non sint. Non sic intelligatur dignitas, quod nulla sint in nobis peccata, sed quod oporteat deponi peccata contra conscientiam.

Quarto pœna consideretur. Manifestè hic dicit Paulus, multos ægrotare, & multos mortuos esse propter abusum cœnæ. Et.

nae. Ergo etiam in sanctis punitur negligentia, Multo magis uerò punientur praesentibus & aeternis poenis omnes illi, qui coenam Domini uerterunt in horrendum cultum Idolorum, & qui questus causa finxerunt sacrificium, pro uiuis & mortuis. Horum maximorum scelerum magnitudo conspicietur post hanc uitam. Et ibi agnoscemus, haec scelera multarum calamitatum in hac uita causas fuisse. Oramus autem ardentibus gemitibus filium Dei, ut ipse his magnis uulneribus Ecclesiae medeatur.

Nunc uerba consideremus.

In textu est, Quod pro uobis frangitur. In narratione apud Lucam scriptum est, quod pro uobis datur, id est, quo est Victima pro genere humano. Ideo & hic alij interpretantur, frangitur pro laceratur. Id non reprehendo. Sed simplicius uidetur, fractionem intelligendam esse distributionem, sicut Ebraei loquebantur: Frange esurienti panem tuum. Et hoc uerbum Paulo in mentem uenit propter morem distributionis, praesertim cum uelit esse coenam communem.

τοτο το ποτσίον η και νη διαθίκη ὄσιον.

Hic